

Podle predikce PedF UK hrozí českému školství nedostatek učitelů

25.2.2025 - | Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR

„Naše analýza jasně ukazuje, že pokud se nic nezmění, čeká české školství v následujících letech vážná personální krize. Je nutné jednat okamžitě, a to jak na úrovni škol, tak státní správy,“ říká hlavní řešitel projektu Ing. Jan Koucký, Ph.D.

Podle odborníků se počet žáků ve školách letos dostane na vrchol a v dalších letech začne postupně klesat. Přesto bude nerovnováha mezi počtem učitelů a počtem žáků přetrvávat kvůli nízkému počtu absolventů učitelských oborů a stárnoucí pedagogické populaci. Zatímco v minulosti dokončovalo studium učitelství až 4000 studentů ročně, v posledních letech se toto číslo snížilo na 3000. Pokud se tento trend nezmění, může v roce 2035 chybět dalších 10 000 učitelů. Kritická situace se očekává zejména v matematice a přírodovědných oborech, kde by podíl nekvalifikované výuky mohl přesáhnout 30 %.

Dnes je na základních školách 10 % hodin odučeno učiteli bez odpovídající kvalifikace, na středních školách je tento podíl téměř 7 %. Bez systémových opatření může do roku 2035 vzrůst až na 21 %. Problematická je i věková struktura učitelů, kdy více než 30 % z nich je starších 55 let a v příštím desetiletí odejdou do důchodu.

Ministerstvo školství na základě těchto zjištění podniká konkrétní kroky, které mají situaci stabilizovat. *„Nedostatek kvalifikovaných učitelů je problém, který se v následujících letech může prohlubovat, pokud nebudeme jednat včas. Data tuto situaci potvrzují, a proto jsme se rozhodli poprvé přímo objednat navýšení počtu studentů učitelství na pedagogických fakultách. Zároveň připravujeme další opatření, která mají nejen podpořit vstup nových pedagogů do praxe, ale také udržet stávající učitele ve školách,“* uvedl ministr školství Mikuláš Bek.

Jedním z klíčových řešení je právě navyšování kapacit pedagogických fakult a podpora prezenčního studia učitelství. Ministerstvo chce zároveň vytvořit lepší podmínky pro učitele, aby ve školství setrvali. Cílené stipendijní programy zaměřené na nejkritičtější aprobace, jako je matematika a přírodní vědy, mají pomoci přilákat více studentů. Plánuje se také zlepšení pracovních podmínek a profesních perspektiv učitelů, aby bylo učitelské povolání atraktivnější. Další opatření zahrnují cílená regionální opatření pro oblasti s největším nedostatkem pedagogů a posílení profesní podpory učitelů během prvních let praxe. Je nezbytné, aby všechna tato opatření probíhala souběžně a dlouhodobě.

Děkan Pedagogické fakulty UK Antonín Jančařík zdůrazňuje, že řešení není možné hledat jen v krátkodobých opatřeních. *„Současný stav v oblasti počtu učitelů není uspokojivý a představená data jasně ukazují, že se situace bude rychle zhoršovat. Pedagogická fakulta UK je připravena aktivně se podílet na řešení, avšak klíčová je dlouhodobá strategie. Příprava učitelů je proces na mnoho let, proto je zásadní nastavit systém tak, aby poskytl fakultám vzdělávajícím učitele záruky po celou dobu studia nově přijatých uchazečů,“* uvedl děkan Pedagogické fakulty UK.

<https://msmt.gov.cz/ministerstvo/novinar/podle-predikce-pedf-uk-hrozi-ceskemu-skolstvi-nedostatek>